

POHOD

*Junaška in viteška
preteklost našega kralja je
garancija za našo bodočnost*

Letna naročnina znaša Din 40.—. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Šelenburgova ulica št. 3/I. Račun pri Poštni hranilnici št. 16.160. Rokopisov ne vračamo! Telefon št. 21-09.

V Ljubljani, dne 16. decembra 1933.

Štev. 50 — Leto II.

IZHAJA VSAKO SOBOTO

Naš gospodar

Na svetu so države, ki imajo kralje in ki jih nimajo. Države, odnosno narodi ne potrebujejo kraljev tedaj, če je narod, ki sestavlja dotično državo, nacionalno zaveden, če mu je njegova lastna država nad vse. Pri takem narodu se lahko posamezne stranke prepirajo, kolikor hočejo, kdo bo predsednik njihove republike, ne da bi državno edinstvo kaj pri tem trpelo. Član vsake stranke je prvenstveno državotvoren, državno zaveden in šele na drugi stopnji mu ležijo interesi svoje stranke. Kajti on dobro ve, da mu je borba za njegov obstanek z dobrim uspehom omogočena le v svoji lastni državi. Vsak predsednik iz takih strank je dober gospodar države, kajti on je najprvo državljani in potem šele strankar.

Klasični deželi takih predsednikov sta ameriška Unija in Francija. Tudi Rusija se približuje temu stanju, kajti kljub svoji širokogrudni internacionalnosti je vsak njen vrhovni reprezentant države v prvem redu vendar le Rus.

Kaj pa v državah, kjer vladajo vse-mogoče plemenske, nagonske, sebične, ozkoobzorne in tesnogradne centrifugalne sile. Gorje narodu dotične države, če ne vlada nad njim močna železna roka, v katero se morajo stekati vaje od vsakega posameznega državljanja. Taki državljani so podobni čredi ovc, ki bi se brez vsakega vodstva močnega pastirja razkropila na vse štiri vetrove. Posledica tega bi bila, da bi imeli lačni volkovi med nezavedno, raztepeno čredo obilo plena.

Nujno je torej potrebno, da vlada nad njimi čuje in skrbno pastir.

Večina naša jugoslovanskih državljanov še ni zrela za samostojno državotvorno življenje. Preveč je samo instinktivne miselnosti med nami, ki nadreja lokalne potrebe nad vsesplošnimi državnimi. So pri nas možje, ki se trkajo na svoja ozka prsa, češ, da so od Boga poslani voditelji naroda. Zaradi svoje majhne količine možgan, obdani poleg tega še z visokim plotom neznanja, ne vidijo, kako se jim ovce raztepujejo in derejo naravnost volkovom v žrela.

Če bi bili za usodo in prihodnost države samo ti merodajni, kje bi že bila naša država: razkosana in razvadljana kakor ša država: razkosana in razvadljana kakor Kristusov plašč. Toda sreča je hotela, da je med državljani Jugoslavije mož, ki v odločilnih trenutkih, ko gre za usodo države, razžene in ukloni brezštevne, nepoklicane, samopozvane »voditelje« in reši tako državo gotove propasti. Samo njemu, našemu vrhovnemu gospodarju se moramo zahvaliti, da smo še v Jugoslaviji, da smo še Jugoslovani.

Jutri obhajamo 45-letnico njegovega rojstva. Malo je gospodarjev, ki bi imeli v teh letih tako bogato in slavno preteklost. Spomnimo se samo, preko kakih vse opasnih valov je s sigurno roko in hladnokrvno vodil naš državni brod, počenši z malo Srbijo skozi vse balkanske in nato svetovno vojno, do ustvaritve velike in lepe Jugoslavije, ki jo z isto sigurnostjo in hladnokrvnostjo vodi še danes. Njegova junaška in viteška preteklost je garancija za našo bodočnost.

Zato živi, vladaj in vodi nas, Ti naš gospodar, naš kralj Aleksander I.!

BOLGARSKI KRALJ V BEOGRADU

Značajni znaki bratskega zblížanja

Pred par dnevi je posetil našo prestolico bolgarski kraljevski par, da na ta način vrne našemu kraljevskemu paru njegov poset v Evksinogradu.

Uverjeni smo, da se prav vsi dobro zavedamo važnosti tega značajnega sestanka. Saj sta si tu prvič na jugoslovanskih tleh po-

dala roki vladarja dveh bratskih narodov. To o čemer smo morda letos spomnili še samo sanjari in kar je izgledalo tako oddaljeno je pod silo razmer postala gola resnica. Jugoslavija in Bolgarija, do včeraj in prej skoro skozi vso zgodovino dva največja sovražnika, se nahajata sedaj na poti, da skleneta trdno prijateljsko in bratsko zvezo, ki bo ustvarila na Slovenskem jugu tisto vzdušje, ki bi moralo že zdavnaj vladati.

Vemo, da to ne bo po volji našim nasprotnikom, posebno pa ne tistim, ki se že od nekdanje boje slovanske vzajemnosti. Razdvajali so nas pred vojno. Uspeli so. Bolgarija se je borila na strani Centralnih sil proti bratskemu srbskemu narodu. Borila se je proti Ujedinjenju Južnih Slovanov. Razdvajali so nas po vojni. Ubit je bil Stambolijski. S tujim denarjem je bila plačana akcija mak-donskega, ki je vnašala med naše odnose z bratsko državo taka čustva, ki so pogodovala vsekakor vsakemu drugemu prej, samo Slovanom ne.

Sedaj pa vendar vidimo, da se bližamo koncu takega umetno vstvarjenega in umetno vzdrževanega stanja. Prava čustva pač niso mogla postati skrita. Dovolj dolgo so bila pri-dušena. Sedaj pa so planila na dan. Potrebe zahtevajo, da prenehamo biti lutke raznih »velikih in kulturnih« narodov. In da to nismo, smo že večkrat dokazali, in dokazovali bomo tako dolgo, dokler si bo vsakdo premislil lastiti si svoj »dobrohotni« patronat nad nami in našimi brati. Mi si znamo tudi sami iskati svojo pot. Najnovejši dogodki nam potrjujejo to misel.

zdevalo. Da je temu tako, je kriv brez-dvomno največ oni del starejše generacije, ki se veša po plativih nemške miselnosti in kulture. So to ljudje, ki so zgubili vsako razsodnost; oni se ne zavedajo, kak odmev sledi njih neprevidezni iz tujine. Hote ali nehoti pokazujejo našim nacionalnim nasprotnikom občutek svoje lastne nesigurnosti. Pri tem ne pomislijo, da nobeden ni za svoje početje odgovoren samemu sebi, ampak celemu narodu.

Vse te gori navedene činjenice nam po-kazujejo nazorno sliko nacionalne pasivnosti napram vsemu, kar je našega. Ljudje, katerim manjka vsaka perspektiva v našo preteklost, so krivi, da še danes po tolikih letih naše Jugoslovanske države nimamo v našem narodu usidrane tiste nacionalne miselnosti in čustvenosti, ki bi bila tako krvavo potrebna. Vse tvorne energije starejše generacije, ki bi se lahko uporabljale v korist nacionalne osamosvojitve naroda, se vsled njihovih konzervativnih tendenc razgubljajo v nič. Svoje preteklo življenje so ti ljudje prinesli iz mračne dobe suženjstva, tudi na nove prilike — na prilike v naši lastni državi. Za njih je bila prej država nekaj tujega, nekaj eksteriornega in to čustvo so prinesli tudi v našo državo. Vsled premajhnega odgovornega čuta, se v novo nastalih prilikah udingajo nacionalnemu pasivizmu, ter vsled svoje starokopitnosti niso v stanju, da pravilno in po zaslugi ocenijo napore onih, ki so z velikimi žrtvami formirali življenje naše Jugoslovanske države.

Kakor sem že prej omenil, problem naše nacionalne osamosvojitve ni tako lahek, kot bi se to na prvi pogled dozdevalo. Kardinalni rešitvi tega problema je glavna ovira konzervativnost naših starih, v katerih vibrira vsa njihova nemško-avstrijska mentaliteta. Če pomislimo, kako demoralizirajoče vpliva tako stanje na našo mladino, in če gledamo, kako je naša deca že v svoji zgodnji mladosti izpostavljena stalni nevarnosti narodnega odtujenja, se nehoti vprašamo: Kaj bomo storili v zaščito naše mladine? Kakih sredstev se naj poslužimo v boju zoper konzervativnem starejšega pokolenja? Kako naj izpodnesemo tla trditvi, da brez nemščine ni nič?

Odgovor na taka vprašanja je v splošnem dokaj enostaven. Kar se tiče naše mladine, bi praktično bilo to, da se ista v čim večjem številu privabi v oni krog nacionalnih organizacij, katerih prva naloga je, da propagirajo ljubezen in ponos do vsega, kar je našega — Jugoslovanskega. Mladino se naj stalno podučava o vseh duhovnih vrednotah Jugoslovanske skupnosti. Prvenstveno naši domovi naj bi bili stalna torišča, kjer bi naša deca dobila temeljno osnovo Jugoslovanske misli. Dolžnost nas vseh je, da na-

Vsekakor nas veseli, da je naša država baš ob svoji 15 letnici doživela te srečne ane-ve. Priče smo dogodkom, ki pomenijo črtanje vse preteklosti, ki dokazujejo, da se mora tudi od drugih strani še tako vplivana politika, vendar končno pokoriti zakonu razvoja in ho-tenju naroda.

Pot našega Gospodarja, obisk bolgarskega kraljevskega para, vse to dokazuje pravilnost domneve, da je vendar enkrat za vselej počil tisti železni obroč, v katerega so sovražne sile vklepile mlado razvijajočo se državo. Kar se ni posrečilo nobenemu našemu politiku, to se je posrečilo Njemu. Uresničil je stoletno misel, ki je včasih zaplamljela, včasih pa samo tlela, vendar vedno trdovratno živela na slovanskem Jugu. Bodočnost Jugoslovenov leži samo v njihovi slogi in bratski vzajemnosti. Tega so se zavedali vsi naši veliki možje v preteklosti, tega se zavedamo danes tudi mi.

Ako smo dosedaj korakali v medsebojni borbi, drugim v korist, smo sedaj lahko pre-pričani, da se to ne bo več dogodilo. Ustvarja se nova fronta, bodočnost ni več negotova, bodočnost je naša, jugoslovanska. To nam jamči naš vladar, to nam jamčijo čustva bratskih narodov. S slogi in bratstvom bomo premagali vse zapreke in uresničili veliko bodočnost Slovanov Juga.

Iz teh vidikov pozdravljamo sestanek v Beogradu kot eno izmed etap na poti k dose-gi svetlega mostu in navdušeno pozdravljamo oba Vladarja kot dva borce za našo resnično samostojnost in srečnejšo bodočnost.

»BSC«

Ilija Ž. Trifunović, vojvoda Birčanin v Ljubljani

V petek, 15. t. m., ob 20.32 sprejem predsednika Središnjega odbora Ilije Ž. Trifunovića, vojvode Birčanina na glavnem kolo-dvoru.

V soboto, 16. t. m., ob 20. v dvorani Kazine slavnostna akademija v počaščenje rojstnega dne Nj. Vel. kralja. Na sporedu je govor predsednika Trifunovića, instrumentalni koncert združenih godbenikov radijskega in opernega orkestra ter godbenikov dravske divizijske oblasti. Kapelnika: Anton Nefat in Danijel Grum. Vokalni koncert, ki ga izvajata solista ljubljanske opere g. ravatelj konservatorija Julij Betetto in tenorist Svetozar Banovec ter pevski zbor nationalistov šentjakobskega okraja. Pevske točke solistov spremlja celoten orkester.

V nedeljo, 17. t. m., ob 8.30 bo imel Oblastni odbor NO svoj redni občni zbor samo za delegate krajevnih organizacij. Za vsako organizacijo ima dostop samo po 1 delegat. Ob 11. pa se vrši slavnostni občni zbor v proslavo 25 letnice ustanovitve NO, na katero so vabljeni predstavniki oblasti in nacionalnih organizacij ter vsa ostala nacionalna javnost. Ob 12.30 bo predsednik Trifunović govoril v radiu.

Vstopnice za Akademijo prodaja Zvezna knjigarna v Šelenburgovi ulici 7.

Konzervativnost starejše generacije

Že premnogokrat je imela priliko slišati naša javnost, kako starejši del naše generacije ne more kreniti s pota, ki mu jo je začrtala avstrijska vzgoja. Še vedno se v našem javnem življenju vidno izraža integritetne nazadnjaške miselnosti, ki je obvladala pred dogledno dobo vse naše življenje in ji je komaj prevaral nekoliko spodkopal tla v dušah slovenskega naroda. Ob vsaki priložnosti skuša gotovi del starejšega pokolenja dokazovati, kako zelo da se Slovencem toži po varstvu nemške kulture.

Take pojave zakrknjenega konzervatizma lahko beležimo v vseh panogah našega javnega življenja. S posebno doslednostjo in vztrajnostjo se vzdržuje stari konzervativni kmečki motiv: Brez nemščine ni nič. Popolnoma razumljivo je, da taka zmot-

na naziranja ne služijo v prid naše nacionalne osamosvojitve. V taki brezglavi miselnosti je najmanj toliko komike, kolikor tragike, precej škode, nič koristi za sedanjost, še manj pa za bodočnost. Ta globoka ukoreninjenost nemštva in starega duha v dobronem delu našega starejšega pokolenja, daje tujini obilo veselih nad za uspešno potujovalsko politiko, osobito velja to našo severno mejo. Nič čudnega, če se slišijo glasovi, da na slovenskem itak-ni treba nobene propagande za nemštvo, ker Slovenci sami vidijo pezo svoje svobode v tem, da se nekoliko germanizirajo.

Če si ogledamo ta naš duhovni kaos nekoliko bližje, vidimo, da problem naše nacionalne osamosvojitve v takih okoliščinah ni tako lahek, kot bi se to komu prvotno do-

šo mladino podučimo, ne samo o dejanskem stanju in organizaciji te države, temveč da ji tudi predložimo zgodovino našega prihoda v to državo in na naše prejšnje življenje Srbov, in Hrvatov in Slovencev. Pri tem moramo posebej poudarjati vse one strani, katere so narodno čustvijo našega človeka morale za nujnostjo vesti v to našo državo. To bi bila v prvi vrsti stvar šole, vendar ne samo nje, marveč vsa naša nacionalna javnost mora ob vsaki priliki kazati naši deci ravno Jugoslovansko linijo in utrjevati v isti simpatični odnos do te prelepe Jugoslavije.

V tem bi bile v glavnem označene smer-nice v zaščito naše mladine. Le na ta način bi lahko z uspehom preprečili razdiralno delo trmaste konzervativizma naših lastnih ro-jakov, prepojenih z staro avstrijsko-nemško mentaliteto.

Kar se pa tiče verzije, da brez nemščine ni nič, je stvar sledeča:

Nimamo toliko časa, niti takega preobilja energij, da bi jih smeli trošiti in izgubljati s nepotrebnim prekljanjem, je ta toliko hvalisana nemščina potrebna ali ne. V tem pogledu je naše stališče kratko in jasno: Ni spora, da je nemščina važen jezik, dvojno važen za nas sosede na severni meji. Smo pa odločno za to, da ne sme nikdar več nastopiti ono stanje, ko je naš srednji stan znal nemščino bolje, nego svojo lasten jezik. To si naj zapomnijo vsi tisti, katerim je nemščina — sveto pismo, enkrat za vselej. Neobhodno znanje nemškega jezika je potrebno samo onim, ki sedijo v upravnih mestih nemško industrijskih družb, nadalje je potrebno znanje tega jezika vsem onim, katerih položaj izrecno to zahteva. Našemu človeku srednjega stanja, osobito velja to za naše obrtnike in trgovce, menda ne bo take sile, da bi obvladali ali morali obvladati nemščino. Naj se nemški uvozniki in odjemalci nauče spoštovati jezik naroda, s katerim se nahajajo v poslovnih odnosih.

Ako hočemo živeti življenje svobodnega naroda, se moramo otresti enosmerne kulturne neodvisnosti in če se nam že zahoče zraven še kakih drugih kultur, zraven naše, se oplajamo predvsem z drugimi kulturami nam prijateljsko naklonjenih narodov. Pod nobenim pogojem pa ne bo starejšemu pokolenju dopuščeno, da še nas nadalje s svojo konzervativnostjo pošilja v kulturni jarem naroda, kateri nam nikdar ni bil in nikdar ne bo prijateljski naklonjen.

Da me kdo ne bo napačno razumel, moram poudarjati, če govorim o starejšem pokolenju, da ne mislim pri tem vseh. V mislih imam samo gotovi del, kakor to naglašam v poteku mojega članka. Hvala Bogu imamo precejšnjo število častnih izjem, kar moramo z zadovoljstvom konstatirati.

Samo gotovi del je tisti, ki je s svojim

D O M A

Gospod ban dr. Drago Marušić obhaja te dni triletnico, odkar je bil imenovan na to visoko in odgovorno mesto.

Gospod minister socialne politike je daroval invalidom za božične praznike pol milijona dinarjev.

Kipar Ivan Meštrović je izvršil načrt za mavzolej v nacionalnem stilu junaka na Avali.

Minister šum in rud Pavao Matić je na svojem inspekcijskem potovanju pregledal rudnike in topilnice železa v Brezi in Varešu.

Znan ameriški književnik Frank Alverson se mudi že dalje časa v Jugoslaviji. Sedaj se nahaja na poti skozi Bosno.

Koroški bratje pod vodstvom gospoda župnika Poljanca so nas zopet obiskali v Ljutomeru in Ptuj.

Cesta iz Trbovelj v Savinjsko dolino se bo gradila naprej čez zimo.

Industrijalizacija Skofje Loke se je pričela. Gradnja se dve tovarni, kar je velikega pomena za tamkajšnje delavce, ki jim ne bo treba iskati drugod zaposlila.

V Beogradu je bil sestanek zastopnikov vseh denarnih zavodov. Razpravljalo se je o ukrepih, ki bi bili potrebni za saniranje denarnih zavodov.

Nov dom naših delavcev na oglu Gospodarske in Bleiweisove ceste je bil preteklo nedeljo posvečen.

Brezposelnost je po statistiki Osrednjega urada za Zavarovanje delavcev v Zagrebu ostala na isti višini.

Delavska Zbornica je imela svojo prvo zasedanje po novo izvoljenih delegatih. V predsedstvo so bili izvoljeni — od strokovne komisije gospodje Cobal, Bešter, Jakomin, Sedej, Čelešnik — od Narodnega kluba gg. Juvan, Zemljčič, dr. Bohinjec, Kosom — od Jugoslovanske strokovne zveze gg. Lombardo, Žužek in Režek. Tanik je g. Uratnik. Predsedstvo ostane po starem.

Nad Vazajmo pomočje je bil razglašen konkurz. Obstoja 34 upnikov.

Odvetniška zbornica je na svojem izrednem običnem zboru sklenila poslati na pristojna mesta spomenice glede uredbe o kmetijskih dolgovih in predloge za spremembo davčnega zakona.

Mestna občina ljubljanska bo pričela z izdajanjem kvartalne revije »Kronika«, ki naj ustvari potrebno vez med občino in meščanstvom.

Savez obrtniških zadrug je bil preteklo nedeljo osnovan v Zagrebu.

Gasilska zveza je bila osnovana v Zagrebu. Dosedaj šteje 63 žup in ima okrog 25.000 članov.

Njegovo Veličanstvo kralj je prevzel pokroviteljstvo nad sokolskim zletom v Zagrebu za leto 1934.

25 delavcev je prehodilo peš 100 kilometrov po snegu in ledu od rudnika Jarmina do Niša, da se pritožijo, ker jim ni bila izplačana plača.

Njegovo Veličanstvo bolgarski kralj Boris in kraljica Ivana, Nj. Vis. princ Ciril v spremstvu predsednika bolgarske vlade in zunanjega ministra kraljevine Bolgarije so prispeli 10. t. m. ob 15. uri z dvornim vlakom iz Sofije v Beograd.

G. Julij Betetto je bil s kraljevim ukazom imenovan za naslednjega ravnatelja državnega konservatorija v Ljubljani.

Odbor za pospeševanje poljsko-jugoslovanske trgovine je zboroval v Beogradu. Pri volitvah je bil izvoljen med drugimi v odbor tudi g. Ivan Mohorič.

Slovenski in hrvatski jezik je treba pomesti iz vseh cerkva! Tako pišejo fašistični listi.

konzervativizmom največja ovira naši nacionalni osamosvojitvi. Ta konzervativizem, katerega lahko smatramo kot nekako revolucionarno manifestacijo v prid nemškega šimlja, spravlja v slabo luč še oni del poštenjakov starega kova, kateri so se o pravem času znašli v pravilni jugoslovanski orientaciji. Poglavitno delo teh ljudi obstoja v tem, da se kritično izražajo o vsem, kar je jugoslovanskega, ter hočejo vsako delo začeti po starem avstrijsko-nemškem kopitu.

Proti tem se obrača ves naš nacionalno orientiran življenjski, tem je namenjen ves naš gnev in opravičeno ogorčenje. Za to vražje seme med našim narodom bi veljal staropisemski izrek: Boljše bi bilo, da bi se jim obesil mlinski kamen na vrat in jih potopil v morske globline.

Kako pridemo do kmetijskih zbornic

Pod tem naslovom polemizira »Kmetijski list« z dne 22. novembra t. l. z našim članom o kmetijskih zbornicah, ki je v našem listu izšel teden prej. Ne zamerimo mu, da »Pohoda« ne omenja z imenom, nego ga imenuje »nekateri listi«. Ako se boji imenovati naše ime, ali če mu je zoprno — svobodno mu.

Povdarjamo, da nočemo delati očitkov, ampak da želimo dobri stvari pomagati in jo podpreti, zato naj nam »Kmetijski list« ne zameri, če mu kar naravnost povemo, da je s svojimi izjavami na zelo zgrešeni poti. — Pravi, da mu ne gre za kmetijsko zbornico samo za Slovenijo, nego za vso državo. Iz tega povdara moramo sklepati, da misli, če smo morda Slovenci zreli za zbornico, pa drugi še niso. Tu ne obstoja vprašanje dozorelosti, temveč vprašanje potrebe. Jasno je, da imamo tudi mi pred očmi potrebo ustanovitve celodržavne kmetijske zbornice. Omenjeni list pravi, da je možno ustvariti kmetijsko zbornico šele tedaj, ko bodo izvršeni gotovi predpogoji, neka zadostna pripravljenost menda v tem, ko bodo za vsako kmetijsko panogo že prej uspešno funkcionirala nekaka osrednja društva. Ta društva naj bi se po njegovem mnenju združila v kmetijsko zbornico. Pravno je to nesmisel, kajti kmetijska zbornica more biti le združenje kmetovalcev kot gospodarskih ljudi, ne more pa postati nekaka zveza kakršnihkoli društev. Po od »Kmetijskega lista« nasvetovani poti bi do kmetijske zbornice gotovo ne prišli nikdar, čeprav je nje ustanovitev državna, narodnogospodarska in kmetijskogospodarska nužnost in je najmanj že za toliko zakašnjen, kolikor je stara naša zedinjena kraljevina. Zakaj birokratizirati, ko je birokratizma in raznih instanc pri nas čez glavo in se zaradi tega življenje naravnost duši? Ali gospodje zaradi obilice dreves ne morejo več videti gozda? Mi pravimo: Kmetijska zbornica se mora ustanoviti in sicer nujno! Pretežke milijardne škode je naše kmetijstvo in z njim vse naše narodno gospodarstvo že utrpelo, ker nimamo kmetijske zbornice. Kolikor imamo morda premalo osnove za takojšnje najuspešnejše delovanje zbornice, bo ta od početka pač res nekoliko težje poslovala in bo morala več delati in biti bolj marljiva, kot če bi te osnove bile že zgrajene, vendar to še ni razlog za odlaganje ustanovitve in za čakanje. Saj bi v zbornici lahko takoj začele poslovati razne sekcije slično kot v Kmetijski družbi. Kmetijska družba pa mora imeti za tako delo že kaj osnove, saj je večinski zbornične posle vršila tudi napram oblastem. Osrednja društva niso potrebna. Ako pa jih hočete imeti, jih boste lahko ustanavljali sporredno.

Glavno in zadostno je, da se donese zakon, ki bo odredil obvezno članstvo za vse zemljiške posestnike, ki imajo značaj kmetovalcev, odredil njene pravice in dolžnosti, njen notranji ustroj in določil takojšen pričetek dela. Vse ostalo bo pri dobri volji, spoznanju, razumevanju in priidnosti prihajalo in se izpolnjevalo samo po sebi.

Ne moremo si kaj, da ne bi mislili, da je

Narodna Odbrana pri nas

Kdaj so odjeknili tudi po Sloveniji prvi glasovi o narodni odbrani? Dne 5. oktobra 1908. je bila proglašena aneksija in 8. oktobra je bila v Beogradu že prva seja odbora, ki je sklepal o močnem vsenarodni organizaciji, ki bi branila srbsko zemljo in narod pred tujo pohlepnostjo. Pri razburjenju, ki je takrat vladalo še po vsej Sloveniji zaradi septembarskih dogodkov, ni bilo nič čudnega, če nismo takoj opazili srbske organizacije, dasi so se naši pogledi takrat že vse bolj obračali na vzhodno stran. Tudi bosanski dogodki, pri katerih je hotel imeti glavno besedo vodja SLS, so že dolgo vzbujali naše zanimanje. Toda prav takrat smo mi sami najbolj mislili na lastno narodno obrambo. Ptujski dogodki so nas opozorili, da je treba pomnožiti narodnobrašno delo ob meji, da je treba podpreti naše ljudi po mestih, da je treba začeti brezobziren boj za vsako ped slovenske zemlje. Septembarski dogodki so se okrepili našo voljo. Naše misli še niso segale tako daleč, da bi bili zapazili skupnost naše bodočnosti s Srbijo. Nismo bili še taki veleizdajali, da bi bili zapazili, da je boj, ki ga biva Srbija proti oblastnemu dvoglavemu orlu, boj za nas. Nekateri so pač razumeli dalekosežnost aneksije in pomen srbskega odpora. Nismo pa še poznali odločnosti, s katero je nastopala mala Srbija pri svojih zahtevah glede Bosne in Hercegovine.

Tudi Srbija sama se še ni potrudila, da bi segala do nas. Videla je predvsem svoj srbski teritorij in je imela na njem dovolj dela, pa naj bo v turški Macedoniji ali na avstrijskih tleh. Bratske simpatije, ki so se bile tisto leto pokazale ob raznih prilikah na kongresih in drugih manifestacijah slovanske ideje, so bile samo idealnega pomena; Srbija je vedela, da bo morala sama z orožjem v roki odločevati o svoji usodi in pomagal ji bo pri tem samo srbski narod, ki je takrat živel še izven njenih mej; zato ga je hotela zorganizirati v Narodni odbrani. Nas so takrat zanimali predvsem one bojne organizacije, ki so segale po naših tleh: Südmarka, Schulverein, Lega Nazionale. Zato smo smatrali druge take organizacije le za toliko važne, kolikor smo se mogli od njih kaj dobrega naučiti. Da smo končno nekaj več izvedeli tudi o Narodni odbrani, to je bila zasluga Avstrije, oziroma njenega poluradnega nemškega časopisa, ki je začelo na široko pisati o prevarnih organizacijah, ki jih snuje Srbija proti črnorumeni monarhiji, da bi s tem opravičili — aneksijo. Dunajski časopisje je prinašalo o tem močno napihnjena poročila. In leta 1909. so bili nam cilji in nameni te organizacije že popolnoma znani; saj so zaradi nje zapirali ljudi po Hrvatskem in pripravljali v Zagrebu veleizdajalski proces. Za časa tega procesa smo mogli iz poročil do dobrega spoznati, kaj je to Narodna odbrana in zakaj se je Avstrija tako boji.

Pri nas v Sloveniji je bila to še vedno bolj ideja ko organizacija. Naši listi so skušali ovreči pretirane vesti nemškega časopisa in so te vrste organizacije radi označevali z izmišljotinami. Ko je leta 1910. v Ljubljani začelo izhajati srbofilsko »Jutro«, smo slutili za njim akcijo Narodne odbrane. Pri političnem položaju tedanje Evrope je bilo težko misliti, da so veliki dogodki tako blizu, zato se je smatrala pri nas te vrste propaganda za otročje početje. Toda dogodki leta 1912. so čudovito potrdili vero onih maloštevilnih, ki so verovali v — utopije. Val jugoslovanskega nacionalizma se je vzpel tako visoko, da so morali vsaj del te vere sprejeti celo oni, ki jim ni šla v politične račune in je govorila proti vsej njihovi preteklosti. A mi smo vedeli, da uspehi na bojnem polju niso

samo vojaškega značaja, ampak da je ideja, ki zmaga.

Ta ideja je bila osrednja sila Narodne Odbrane. Vrste prostovoljcev, ki so prihitele srbski vojski na pomoč, so bile dar Narodne odbrane na žrtvenik domovine. Ako je imela Narodna odbrana od leta 1908. predvsem defenzivne značaj, je dobila po letu 1912. ofenzivne cilje. Srbska vera je po balkanskih zmagah ogromno vzrastla. Srbija se je idejno razvila ne le na vse področje, koder prebiva srbski narod, ampak je val navdušenja raznesel njeno ime po vsem jugoslovanskem svetu. Na podlagi njenega zgodovinskega poslanstva se je gradila odrešilna, revolucionarno-nacionalna jugoslovanska ideologija, ki je morala zmagati prej ali slej. Narodna odbrana je bila propagandna organizacija te ideologije. Ker je bila ideologija smrt za avstroogrsko monarhijo, je Avstrija sovražila to organizacijo kot svoj smrtni strup. Za njeno pristajanje ni bilo parda — kajti stregli so po življenju monarhiji.

Dve leti 1912.—14. je bila vsa Slovenija, vključ klerikalnemu režimu, srbofilsko orientirana. Vse politične poraze Avstrije v teh dveh letih smo pozdravljali kot — lastne zmage. Treba je bilo pritiska od zgoraj na stranko avstrofilskih naših katolikov, da je njeno časopisje — izrabivši bolgarski poraz na Bregalnici leta 1913. — začelo pisati — proti Srbiji. Celo to ni mnogo pomagalo. Preveč jasna je bila resnica, da bi se bila dala zakriti z lažmi. Nacionalni tabor je krepko deloval v smislu Narodne odbrane, čeprav pri nas ta organizacija ni imela svojega sedeža. Res so se po septembarskih dogodkih pojavili prstani z datumom 20. X. 1908. in z mrtvaško glavo. Take prstane nosijo navadno revolucionarne organizacije z geslom: »Zmaga ali smrt...«

Naši prstani so bili na videz tako strašni, globljega smisla niso imeli. Narodna odbrana ni imela z njimi nič skupnega. To so bili slovenski prstani, bolj za parado kot za res. In vendar so se v začetku svetovne vojne našli slovenski ljudje, ki so denuncirali »srbofile«, češ, da nosijo prstane Narodne odbrane. Vedeli so, da je med vojno najbolj nevarno, če koga obdolžijo zvez z Narodno odbrano, to najgroznejšo organizacijo, pred katero je trepetala vsa stara Avstrija. Narodna odbrana je imela pri nas pač ljudi, ki so z njo simpatizirali, ni pa imela članov. Njeno delovanje se je poznalo v Bosni in Hercegovini, deloma v Hrvatski in Dalmaciji, do Slovenije ni seglo. Morda se je tu in tam čutil vpliv njene propagande, a društvene organizacije ni bilo. In vendar je znan slučaj, ko se je skušalo uničiti slovenskega človeka z denunciacijo, da nosi prstan Narodne odbrane. Bilo bi seveda jako nesametano, ako bi se člani take organizacije izdajali s prstani. Ljudje, ki morajo svoje prepričanje skrivati pred trdjo oblastjo, ga vendar ne bodo izdajali z nepotrebnimi zunanjimi znaki. Tako naivne niso bile niti avstr. oblasti, da bi bile to verjele. In vendar je prešla ljubljanska policija v začetku vojne denunciacijo, da ta in ta človek v Ljubljani nosi prstan Narodne odbrane. Naravno je bilo, da je bil ta človek aretiran in da se je zelo začudil, odkod naj bi dobil tak prstan. Denunciacija je bila podpisana od tajnika SLS. Ko je bil tajnik zasilan, je izjavil, da nič o tem ne ve. Najlepše pa se je šele pričelo. Sodnik sam je bil dovolj pameten, da ni verjel denunciaciji, saj si je moral misliti, da ne bo nihče nosil takih znakov ob času, ko je država posegala po vseh nacionalno mislečih ljudeh. Tudi bi se bil kjerkoli lahko prepričal, da Narodna odbrana ni imela nikakih prstanov.

zavlačevanje in kompliciranje zborničnega vprašanja komu morda nekako dobrodošlo v strahu, da bi zbornica vsaj v naši banovini ne bila preveč »klerikalna«. Ta strah ni utemeljen, kajti zbornica in njeno delo moreta biti predvsem samo »kmetijska«. Izgleda tudi, da še vedno ni jasnosti, da li naj bodo te zbornice »kmetijske« (stanovske) ali »kmetijske« (poklicne).

Popolnoma napačno pa je mnenje »Kmetijskega lista«, ki pravi, da se cene kmetijskim proizvodom izboljšajo samo z izvozom. Pri nas to nikakor ne velja. Naša proizvodnja je predvsem našo blago neenotno ter se na svetovnem trgu brez drugega ne more uveljaviti, še manj pa sme upati, da bi dobro odrezalo. Naš izvoz agrarnih pridelkov je skoraj skozi in skozi takozvana »slabša roba«, ki pri sedanjem načinu proizvodnje ne bo nikoli dosegla dobrih cen, ker je tržno-tehnično manj vredna. Cene se morejo izboljšati samo z urejenostjo, kakovostno proizvodnjo, toda tudi to šele tedaj, ko bo ta proizvodnja ne samo času primerno urejena, nego šele takrat, ko bo kmetijski proizvajalni proces in upravljen gospodarski interes tudi v zakonodaji in javni upravi z razumevanjem in strokovnim znanjem že v kali pravilno in zadostno urejevan, negovan in zaščiten — vsled dela in vpliva kmetijske zbornice.

Dokler ne bo kmetijske zbornice — je in ostane jugoslovanski kmetovalec — siromak, ki ne sme niti sanjati o gospodarskem napredku, čeprav bi za kmetijske pridelke nastopila boljše konjunktura.

Poglejte naše zunanjetrgovinske bilance. Aktivne so res. Ali pa ne opazite, da od leta do leta količinsko oddajamo v tujino sorazmerno vedno več za vedno manjši izkupicek, uvažane stvari pa se dražijo? Našemu človeku se njegove proizvodnje in življenjske potrebe čine dražje, draži se njegov proizvodni strošek in ljudski zaslužek se pada, čeprav je že davno bil pod gospodarsko umestno normalo.

Poglejte sestavo naše delegacije za Stal-

NA TUJEM

Krvave borbe v Španiji trajajo še nadalje.

Sovjetska vlada je, kakor se zaznava, povabila Mussolinija, da poseti Moskvo.

Po službenih vesteh sovjetske vlade, je pripravljena sprejeti izgnane žide iz Nemčije.

Francoski politični krogi z zadovoljstvom naglašajo pomen prihoda bolgarske kraljevske dvojice v Beograd.

Vodja avstrijskih nacionalnih socialstov Frauenfeld je bil aretiran na Dunaju in postavljen pred sodišče radi veleizdaje in podpihovanja k vstaji.

Na Irskem pričakujejo novih volitev. Angleška vlada hoče staviti ultimati, naj Irska prizna njeno suverenost ali pa v nasprotnem slučaju izžene vse Irce iz svojega imperija.

17. kongres komunistične stranke v Rusiji bo 25. januarja prihodnjega leta.

V Ukrajini prodira nacionalizem proti komunizmu.

Na novo ekspedicijo na južni tečaj se je odpravil Hubert Wilkins.

Veliko navdušenje vlada v Bolgariji in pripisujejo veliko važnost obisku bolgarske kraljeve dvojice v Beogradu.

Litvinov je odgovoril Mussoliniju, da ne more pristati na ustanovitev direktorija sedmih velesil (Anglija, Nemčija, Francija, Italija, USA, Rusija in Japonska).

Naš rojak Tesla je izumil stroj, ki ga bodo gnali kozmični žarki.

Volitve v Španiji kažejo, da je konec belo-rudečemu terorju.

Vatikan pravi, da ne more sprejeti protikršćanskih sovjotov. Verjetno pa je, da bo prišlo do neuradnega sestanka med Litvinovim in zastopnikom Vatikana.

Italijanski proračun za leto 1934/35. izkazuje 3 milijarde primanjkljaja.

Hitlerjeva vlada je zaplenila imetje znanih književnikov in novinarjev: Breitscheidu, H. Mannu, L. Schwarzschildu, E. Ludwigu in Th. Wölu.

»Heil Hitler« morajo po zadnji naredbi ministr. notranjih poslov v Berlinu pozdravljati vsi činovniki.

V avstrijskih mestih oblasti še vedno niso kos demonstracijam.

Zakon o sterilizaciji zločincev v Nemčiji stopi v veljavo s 1. januarjem 1934.

Vendar je zasliševal priče, da je izpolnil svojo dolžnost. Morda je hotel priti tudi stvari do dna. In glejte, priče, ki so bile zaslišane, so pod prisego potrdile, da so videle tak prstan na roki obtoženca. In ena teh prič je bila po vojni poslanec in župan. To so spomini, ki se nam vzbujajo ob tem jubileju zato, da se vidi, kako so pri nas lahko zasedali častna mesta ljudje, ki so zagrešili med vojno take lopovščine. Dolžnost Narodne Odbrane je bila po vojni preprečiti, da igrajo v javnosti kako vlogo ljudje, ki so grešili proti ideji Narodne Odbrane.

Ker že takrat ni bila, ji pripada ta naloga sedaj. Bili so izdajalci slovenstva, ki so poleg nemškega časopisa svoj čas dvigali krik proti Narodni odbrani. Vemo, da jim to nič ni niti danes posebno simpatično. A Narodna Odbrana je danes prav tako potrebna organizacija ko pred 25. leti: Mi hočemo braniti, kar je našega. Narodna Odbrana je tako živo zrastle z zgodovino naše države in naloge zadnjih 25 let, da mora v njenem znamenju hoditi tudi pot bodočnosti. Ona je bila, ki je nam nosila odrešenje. Zato bi jo ravno Slovenci morali sprejeti kot svojo najvišjo obrambno organizacijo. V njenem znamenju bomo zmagali.

ni gospodarski svet Male Antante (v Pragi). Predvsem je v njem zastopana trgovina, obrt in promet sploh, kmetijstvo povdarjeno agrarne države — pa ne. To se ne bi moglo zgoditi, če bi obstojala kmetijska zbornica. Mi bomo srečni, če bodo naše odkritosrčno dobro mišljene in nujno potrebne besede naše razumevanje pri tistih, ki bi brez odlašanja in izgovorov morali in mogli veliko storiti za nujno ustanovitev kmetijske zbornice kot vsedržavne zaščitnice stanovskih in poklicnih interesov vsega našega kmetijstva.

Jugoslovanski avijatiki, ki so na potu v Kairo, so doživeli v Sofiji zelo lep sprejem.

Bolgarsko-jugoslovansko združenje se je osnovalo v Plovdivu. Do sedaj šteje združenje že preko 200 članov. Osnovanja se vrše tudi v drugih krajih Bolgarije.

Avstrijski duhovniki bodo po zadnjem sklepu avstrijskega katoliškega episkopata izstopili iz aktivne politike?

Vlada v Liberiji je sklenila izgnati vse Nemce, če nacionalno-socialistična vlada ostane še nadalje na principu inferiornosti črne rase.

Titulescu je dospel v Košice, kjer se je sestal z Benešem. Razpravljala sta o prihodnjem načrtu Male antante.

Italija je povišala carino na stroje in aparate.

Prihodu kralja Borisa v Beograd pravi »Tempe«, da je politika, ki jo vodi Balkan, v popolnem nasprotju z locarnsko in da je vzhod lekcija zapadu.

Chautempsova vlada je zaenkrat dobila zaupnico (280 : 185). Socialisti so se vzdržali glasovanja.

800.000 vojakov zahteva Nemčija, je dejal Hitler angleškemu poslaniku v Berlinu.

Odkar je izstopila Nemčija iz D. N. je razvidno, da je sporazum med Francijo in Anglijo zaenkrat nemogoč.

Stanko Tušek — Maribor

NAŠ POKRET

SMARTNO PRI LITIJU

Omladina Narodne odbrane, zavedajoč se svoje naloge, zasleduje vse važne pojave v našem javnem življenju. Ona smatra za svojo dolžnost, da izgrajuje na podlagi tega svoje mišljenje ter da to pove tudi širši javnosti.

V ta namen je bilo v petek dne 8. t. m. sklicano v Smartnem pri Litiji javno zborovanje, kjer je podal banovinski starešina Omladine NO razlago nove uredbe o razdolževanju kmetov ter poglede omladine na ta pereči problem.

Zborovanje je otvoril tukajšnji župan g. Strman, ki je zborovalcem povedal namen zborovanja in toplo pozdravil predavatelja. Br. Sancin Boris je najprej razložil odredbo samo, a na to je razmotrival stanje našega kmeta in prišel do zaključka, da ta odredba ne ustreza faktičnim potrebam, ker je kmet prezadolžen in nima sredstev za vrnitev dolgov. V obširnem referatu je podal tudi stanje našega denarništa v ozirom na položaj kmeta. Končno je podal načrt sanacije kmetovega finančnega stanja, izboljšanja njegovih razmer, kakršen bi moral biti, da bi ustrežal kmetovemu položaju, a obenem tudi vsemu našemu narodnemu gospodarstvu.

Pri tem predavanju se je lahko videlo, kakšno je pravo stanje kmeta, saj so vsi zborovalci venomer pritrdjevali besedam govornika. Med zborovalci, ki jih je bilo nad 50, se je po predavanju samem razvila živahna debata. Tu se je videlo, kako je potrebna našemu kmetu živa beseda, da mu pojasni resnični položaj brez vsakršnih zahtev in da mu jo poda človek, ki je neodvisen, in to je omladina. Danes, ko je kmet doživel že toliko razočaranj, veruje le še omladini. Po končani debati se je g. župan zahvalil govorniku za njegova res temeljita izvajanja in vsi so izrazili željo, da bi še večkrat radi slišali kaj takega, ker sedaj vedo, da vsaj omladina pozna njihov težki položaj in da edina zastopa njihovo stališče. B. C.

LITJA

V petek dne 8. t. m. se je vršilo tu po deseti maši javno zborovanje, na katerem je razložil delegat banovinskega odbora NO br. Sancin Boris vladno odredbo o razdolžitvi kmeta ter navajal vse njene slabe in dobre strani. V dolgem govoru je zelo izčrpno obravnaval vse pojave v našem gospodarstvu ter povedal glavne vzroke kmetove zadolžitve. V poljudnem slogu je razložil stanje našega denarnega trga skupno z vprašanjem saniranja kmetovega gospodarstva. Sploh je bil ves njegov govor točna slika resničnega stanja in dobrega poznavanja razmer. Zato je bilo med predavanjem mnogo odobravanja in medklincev: »Tako je!« Ko je v glavnih obrisih podal stanje gospodarstva, je podal sanacijski načrt, ki bi bil bolj primeren današnjemu stanju in ki bi saniral ne samo kmetov položaj, ampak tudi vse druge panoge narodnega gospodarstva, od česar bi imel kmet največ koristi, saj bi se po uresničenju tega načrta zvišal konzum. Iz debate same si je dober opazovalec lahko naredil resnično sliko naše vasi in hudega boja, ki ga bje naš kmet za svoj obstanek.

Predavanje je bilo zelo dobro obiskano, saj je bila dvorana pri g. Pleničarju nabito polna. Med drugimi smo opazili tudi mnogo litijske inteligence in tudi nekaj delavcev. Zborovalci so se razšli z željo, da bi jih obiskal v kratkem zopet kak predavatelj s sličnim predavanjem. P. S.

V teku zadnjega časa se je vršilo precej važnejših sestankov oz. občnih zborov Omladine Narodne Odbrane v Dravski banovini. Predaleč bi zašli, ako bi objavljali vsako poročilo v celoti, zato se je moralo uredništvo odločiti, da objavlja tu samo krajše izvlečke. Uredništvo.

VIDEM-KRŠKO

Pred kratkim se je vršil občni zbor, ki je pokazal razveseljevo sliko delovanja te mlade sekcije. Ne obstoja niti polnih 6 mesecev, vendar pa je uspelo dosedaj ustanoviti tamburaški odsek, katerega vodstvo je poverjeno br. Dušanu Stuparju, nadalje sportni odsek, katerega kapetan je Ernest Ivakič.

Razveseljiva je tudi ustanovitev knjižnice, katera pod vodstvom brata Barbiča Vinkota zelo lepo napreduje.

Ustanovitelj sekcije je pravzaprav br. Ivančič Maks in njemu ter njegovim agilnim tovarišem gre glavna zahvala, da je sekcija

dosegla v tako kratkem času razmeroma tako visoko stopnjo. Sekcija poseduje tudi svojo lastno društveno sobo, kjer se vršijo res društveni sestanki in vaje.

Na občnem zboru je bil izvoljen nov odbor, ki mu načeluje br. Stupar Dušan in ki nam nudi vsekakor popolno jamstvo, da bo sekcija tudi nadalje vestno izpolnjevala svojo dolžnost.

CELJE

Ze dalje časa obstoja v Celju naša sekcija, v kateri so včlanjeni nekateri tamkajšnji omladinci. Vsekakor pa moramo ugotoviti, da se jim vključ v njihovi agilnosti, ki jo brez dvoma kažejo, ni posrečilo razširiti naše vrste, tako kot bi bilo v interesu pokreta. Temu so krive v prvem redu posebne razmere v Celju in razcepljenost v tamkajšnjih vrstah, posebno pa pomanjkanje sredstev. Upamo pa, da se bodo v kratkem razmere izboljšale. Vsled tega pozivamo vse celjske omladince, ki bi bili voljni sodelovati pri našem borbenem pokretu, da se javijo na naslov Omladinskega odbora Narodne Odbrane, Selenburgova ul. 6/I. Ljubljana, odkoder jim bo javljeno, komu naj se v Celju javijo.

KRŠKO

Proslava rojstnega dneva Nj. Vel. kralja in 25-letnice obstoja N. O. priredil Narodna Odbrana skupno s Sokolom, z gasilno četo in drugimi nacionalnimi organizacijami 16. decembra 1933 zvečer v Sokolski dvorani. Na sporedu je: govor predsednika krajevnice organizacije N. O. in event. odposlanca iz Ljubljane, deklaracije sokolskega in gasilskega narajčajnika, orkestralne točke pod vodstvom g. župana Pfeifferja, pevске točke moškega zbora pod vodstvom g. ravn. Vutkoviča in solo točke gospe Joštove. Pred koncertom je obhod in baklada po mestu; sodeluje gasilska godba. Občinstvo vabimo, da razvetli okna in se udeleži polnoštevno prireditve.

Službene vesti

Oblastno čelništvo vitezkih sekcij in Banovinsko starešinstvo Omladine Narodne Odbrane javlja vsem svojim edinicam sledečo odredbo:

Vse edince, ki spadajo pod oblast zgoraj navedenega čelništva oziroma odbora, morajo na vse dopise, oziroma v »Pohodu« javljene vesti striktno odgovoriti še istega dne z obratno pošto. Vsak slučaj zamude bo primeren kaznovan. Imeti je treba na umu, da je od dobrega obveščevanja in sigurnega stika v marsičem odvisno pravilno delovanje pokreta.

Odredba stopa takoj v veljavo.

Ljubljana, 11. decembra 1933.

Oblastno čelništvo vitezkih sekcij.
Dravsko banovinsko starešinstvo Omladine.

Banovinsko starešinstvo Omladine Narodne Odbrane sporoča vsem interesentom, posebno pa svojim sekcijam, da razpolaga z naslednjimi predavanji:

1. Razdolževanje kmeta in denarni položaj.
2. Sodobni nacionalizem.
3. Nacionalizem in socialni problemi.
4. Problemi dela in kapitala.
5. Ograrni problemi.
6. Naš identitetizem.
7. Fašizem kot socialni in gospodarski sistem.
8. Sodobni socialni pokreti.
9. Važnost morja z gospodarskega in nacionalnega stališča.

Za predavanje je treba prositi najmanj teden preje, nakar bo vsakomur javljeno ali je predavatelj prost ali ne.

Ker pa imenovano starešinstvo nima na razpolago nikakršnih fondov, prosijo vse svoje sekcije, da poravnajo predavateljem vsaj polovico potnih stroškov. Ostala društva pa so obvezana poravnati vse potne stroške in je pod tem pogojem jih lahko obišče naš predavatelj.

Ljubljana 11. decembra 1933.

Dravsko banovinsko starešinstvo
Omladine Narodne Odbrane.

ODREDBA

Na osnovi pravilnika Omladine Narodne Odbrane v Dravski banovini javljamo vsem članom in odbornikom sekcije Laško, Krajevnomu odboru Narodne Odbrane v Laškem in vsem ostalim, da:

razrešujem od dolžnosti in obenem razpuščam radi nedelavnosti celokupni odbor sekcije Omladine v Laškem ter mu

odrejujem,

da preda vse arhivo, blagajno itd. začasno vršilec dolžnosti odbora bratu Albertu Petrinu, ki ga s tem imenujem za vršilec navedene funkcije. Imenovani brat naj takoj obvesti Banovinsko starešinstvo o stanju sekcije in o vsem, kar se mu bo zdelo važnega.

Na osnovi proglasa velja ta odredba kot da bi bila pismeno sporočena in ne bodo sledila nikakršna posebna navodila.

Ljubljana 11. decembra 1933.

B. Sancin,
Dravsko banovinsko starešina.

NAREDBA

oblastnega čelnika vitezkih sekcij
Svečan sprejem predsednika sred. odbora
Ilije Trifunovića

Dne 15. t. m. ob 20.32 prispe v Ljubljano predsednik sred. odbora brat Ilija Z. Trifunović.

Važnost, ki jo polaga vsa Narodna odbrana, predvsem pa viteške edinice v vsej ljubljanski oblasti na prihod našega vojvode v žarišče narodno-odbranskega dela, mora biti izražena v srcih vseh borcev Dravske banovine.

Ob praznovanju 25 letnice obstoja Narodne odbrane morajo naše misli in naša čustva biti združena ob spominu na tisto letnico, ko je Narodna odbrana bila za ves naš narod sveto ime, ime pod kojega okrilje so se zatekali vsi ponižani in razžaljeni, ime, ki je pomenilo za tlačeni narod rešitev in svobodo, za nasprotnike pa osveto in pogin.

Zgodovinska knjiga Narodne odbrane ob prvi 25 letnici je popisana. — V njej so s krvjo vnešena imena vseh onih tisočev borcev, ki so dali svoja življenja na oltar domo-

TEHARJE PRI CELJU

Mnogo slovesneje kakor druga leta smo praznovali letos pri nas državni praznik 1. december. Najbrž zato, ker nismo več odvisni od naših nasprotnikov, katerim je pri zadnjih občinskih volitvah za vselej odklenalo. Dopoldne so se občinski odborniki z županom g. Cajhnom, nekateri gasilci in drugi udeležili svečane službe božje, nakar so vsi odšli v šolsko poslopje k proslavi, katero smo imeli skupno z našo nadebudno mladino. — Povdarjam samo: »Vsa čast našemu zavednemu učitelstvu.« — Popoldne je priredilo Sokolsko društvo Teharje-Store pri g. Adrienu svečano akademijo, ki je bila zelo dobro obiskana in je izvrstno uspeša. Jovi.

SLOV. GORICE

Še vedno se po Slov. goricah v večini vseh trgovinah prodajajo nemški koledarji »Bauernkalender«, izdaje Leykam, Graz. Prodajajo se po Din 3-50 ter ga dosledno vsako leto zahtevajo starejši ljudje in tudi mladino zapeljujejo na ta dragi nemški šund. Malo izdajo Blasnikove pratike po Din 2— in večjo po Din 5— pa odklanjajo, ker baje razumejo le nemški koledar. Kje so naši vzgojitelji — časopisi — kako se Nemci smejejo naši zabitosti. Podvzemite vse korake, da mero-dajni faktorji preprečijo uvoz in prodajo »Bauernkalenderja«. Naj se jih enostavno zapleni po vseh trgovinah, saj je vendar prodaja takih tiskovin protidržavna. To se naj takoj zgodi! Zalogo na debelo ima Blanke, Ptuj, tudi iz Gornje Radgone jo dobavljajo.

SOKOLSKA ČETA V NOVIHSELIH

Delovanje na polju sokolske misli zavzema pri tukajšnji edinici od dne do dne večje dimenzije. Tekom letošnje poslovne dobe, se je povsem utrdila sokolska zavest pri članih, naraščajo in deci in se je delalo na tem, da se pritegne čim več pripadnikov v naš sokolski krog, kar se je tudi doseglo v največji meri.

Vsi telovadni oddelki prav marljivo posečajo telovadbo, za kar gre predvsem zasluga br. načelniku Klariču Josipu in s. načelnici Butini Faniki in ostalemu vadiateljskemu zboru.

Z isto vztrajnostjo deluje prosvetni odbor. Poslednji čas je organiziral br. star. in prosv. Prešeren Dolfe sokolsko prosvetno šolo, ki jo članstvo prav marljivo poseča. Dne 16. novembra je predaval s. Kafič Milka o higijeni, br. star. o anatomiji. Dne 23. novembra je predaval br. podstarosta Curl Anton o sokolski ideji, br. star. pa o Tyrševem življenju in delovanju.

Prav intenzivno vežbajo in telovadijo vsi telovadni oddelki, proste vaje, telovadne skupine in člani na bradlji, — dalje mladinski pevski zbor in igralci za proslavo 1. decembra. Ob tej priliki bodo tudi člani položili na svečan način sokolsko zakletvo. — Zdravilo!

DOLNJA LENDAVALA

Junaško smo prebredli ognjeno afero! Ob mi zbor lendaškega ognjegasnega društva kalcor župski sta za nami. Slo je kakor po loju! Omeniti treba, da se je splošno smatralo lendaško društvo vedno za popolnoma madjarsko postojanko. Ze pred leti se je prijavilo večje število Slovencev za člane, dobili so šele čez pol leta odgovor in celo tak, da so ga smatrali kot odklonitev. Pozneje so se uvedla neka pogajanja, ki so ostala tudi brez uspeha. Nihče pa ne more trditi, da so zahtevali Slovenci več kot jim gre v lastni državi in v obmejnem ozemlju. S tem, da so se pogajali pod omenjenimi okolnostmi in tako pozabili na svoj narodni ponos, so dokazali, da jim je šlo tudi za društvo. Odbijamo vsakršen očitek, ki bi morda znal pasti. Na naši strani ni bilo prav nobene trdovratnosti. Letos ob 60letnici se je zopet sprožilo vprašanje vstopa v društvo, obljubljala so se celo neka mesta v odboru. Kakor pa je pri nas navada, je moralo biti vse hitro storjeno. Kdor pa se enkrat, dvakrat opeče, postane previdnejši. Ko je bila proslava končana in razdeljene diplome, ni prišla reorganizacija društva več nikomur na misel. In tako bi morda ostalo še bogve do kdaj, da ni izšel zakon o ognjegasnici, ki zahteva preorijentacije. Seveda je nastalo vprašanje, kako? Da se je delalo spoznavno z nacionalnimi društvi in z več mlačimi odličnimi člani naše družbe, ki so in bodo tudi v bodoče morali nositi težko in odgovorno narodno delo, bi sigurno ne ostali

vine za narod, katerega so slepo ljubili, za zemljo, ki jim je bila sveta in častna.

Pri vstopu v drugo četrtstoletje smo dobili novo knjigo, katero bomo morali za naše zanamce izpolniti mi. — Naša naloga ni lahka. Nikakor pa ne bomo dopuščali, da bi le z najmanjšim slabim delom zasenčili veličino izpisanih strani naših prednikov. — S posvetilom, katerega nam je dal naš vojvoda na prvi strani naše nove zgodovine in ki se glasi: »Za kralja, narod in državo, s tem posvetilom v srečo vstopamo z našimi koraki, v bodoče pa z našimi dejanji v zgodovino drugega četrtstoletja.

Da dokažemo našo voljo in pripravljenost ter da podčrtamo važnost prihoda našega vojvode v Ljubljano.

odrejam:

da se vsi borci ljubljanskega bataljona zberejo v petek dne 15. t. m. ob 20. uri na vrtu kolodvorske restavracije in da postrojeno dočaka predstavnika naše organizacije.

Podrobne odredbe bodo dostavljene vsem četnim komandirjem in vodnikom ljubljanskega bataljona v dnevnem povelju komandanta bataljona.

Oblastni čelnik.

tako zavozlani! Ker pa so vršili priprave le posamezniki, debatirali, sestavljali listo, umikali, ne more biti njihovega dela vesel niti nepristranski sv. Florijan! V Lendavi je ostal star odbor z menda edino spremembo predsednika, katero mesto je zasedel g. dr. Klar, banovinski zdravnik, ki ni član NO niti Sokola, kjer so včlanjeni menda vsi Slovenci, in bi pri omenjenih društvih našel prav gotovo malo opore. Župski zbor je pa po splošnem mnenju izpadel še slabše. Čeprav bi bilo najpravišnje, da postane sedešče župe Turnišče ali pa Beltinci, vodi še vedno Lendava. Za predsednika je bil izvoljen in to z naravnost ogromno večino g. Taš, vedno odličen in vpliven član lendaškega odbora. Značilno je, da zveza ni bila menda za to in da je le par družtev v našem srezu, kjer imajo res približno večino Madjari, ogromna večina pa je v slovenskih rokah. In vendar je z neverjetno večino zmagala lendaška teza. Vemo, kdo se je vse okrog vozil in agitiral. G. župski odposlanec bi bil pametno naredil, da je prišel malo preje, se informiral obširneje in na več straneh. Vedno iste napake. Nekaj pa le ni v redu. Zadevo bo treba razčistiti, ker je eminentno narodnega značaja in tudi radi tega, ker se skuša zvržati krivda na one, ki še 6 mesecev nimajo niti najmanjše besede v društvu. Kako in kaj je pri nas, ve pač lahko vsak čestni paglavci in bi bil tozadevni izgovor le preveč jalov. Če bi se stvar reševala in vzela tako kot se mora vsaka važna javna stvar in če bi imeli kaj ingerence tudi prerti, bi se našel ali časten izhod ali pa bi se naj vršil zakon, pred katerim smo vsi enaki. Na vsak način bi bila blamaža prihranjena! Tako pa izgleda, da je lovil rak ribo!

V SLOVENSKI BISTRICI

ZAGRIZENOST NEMSKIH MEŠČANOV

V našem mestu se še nahajajo nemški meščani, kateri se ne morejo prilagoditi po 15-letnem obstoju naše države in mislijo, da je nemščina še vedno edino zveličavni jezik in da njim ni treba znati našega državnega jezika. Če so pa tega mišljenja, naj imajo to za sebe in ni potrebno, da vsiljujejo tudi našim ljudem. Tako je trgovka Raštajer Rezi vprašala neko služkinjo, ki služi v neki narodni hiši, če ne zna nemški in da je sramota, da se še ni naučila pri nas nemški. Tako kakor Rezi Raštajer so v Slovenski Bistrici še druge trgovine, ki vsiljujejo kupcem svojo blaženo nemščino. Človek se čudi, da so postali Nemci tako oblastni in da še sedaj nečujejo po 15letnem obstoju naše države znati našega državnega jezika. Kriva je pač prizanesljivost naših narodnih voditeljev, ki favorizirajo nemški življenjski dočim pa za naše nacionaliste ne kažejo razumevanja.

Ciril Metodova družba prosi svoje podružnice, da poberejo članarino za tekoče leto. Družba želi tudi, da podružnice čim preje razpečajo poslane razglednice, narodne kolke in bloke v prid skladu septemberskih žrtev.

Zavedajmo se ter storimo svojo narodno dolžnost, sicer se nam bode naš narodni sovražnik regal.

»V obmejnem pasu, sodni okraj Maribor, je blizu meje na prodaj okoli 12 johov veliko posestvo, ki bi bilo vsled starosti lastnikov poceni dobiti proti takojšnjemu plačilu v gotovini.

Posestvo ima stanovanjsko hišo, vinograd, travnike, njive in gozd. Sposobno bi bilo posestvo za kakšnega begunca. Denarja potrebnega 40.000 do 50.000 Din, en del plačljiv tudi kasneje.

Pojasnila daje tajništvo NO, Maribor, Gregorčičeva 26.

Za božič in novo leto kupujte Ciril Metodove razglednice! Tako podpirate domačo obrt, domače umetnike, pa tudi našo obrambno šolsko društvo. Razglednice se naročajo pri C. M. pisarni, Beethovnova ulica št. 2.

Mi hočemo imperij Jugoslavijo — balkansko velesilo, ki naj sega od Tilmenta do Črnega morja.